

การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกำแพงเพชร
Evaluation of The One District, One Career Community Vocational Training
Center Project, Office of Non-formal and Informal Education, Kamphaeng Phet

สุภาภรณ์ หาญสำเภา¹, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล²

Supaporn Hansampao¹, Poompipat Rukponmongkol²

Corresponding Author E-mail: yenesupaporn@gmail.com, rukponmongkon@gmail.com

Received: 2024-01-01; Revised: 2024-01-14; Accepted: 2024-01-22

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ จำนวน 113 คน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 11 คน ครู จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินโครงการ ฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.934 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียน จำนวน 92 คน จากการเปิดตารางเครซี่, และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินโครงการ ฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.992 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ มีผู้ทรงคุณวุฒิในการหาแนวทางพัฒนาโครงการ จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสม 3 ด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการของโครงการ รองลงมา ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการตามลำดับ แนวทางพัฒนาโครงการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า สถานศึกษาควรจัดประชุมให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ แก่ครู และวิทยากรเป็นประจำทุกปีก่อนดำเนินโครงการ 2) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารควรประชุมครูและบุคลากรในการวางแผนและการบริหารจัดการ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินโครงการ 3) ด้านผลผลิต สถานศึกษาควรจัดทำแบบสำรวจความต้องการเรียนจากประชาชนในพื้นที่ โดยครูสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและนำข้อมูลมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิทยากรเพื่อให้สอดคล้องกับความพร้อมและความต้องการของผู้เรียนอย่างสูงสุด

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ, สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹ Master Degree of Educational Administration, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University

² อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² Advisor, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University

Abstract

The first purpose of this research was to evaluate the One District, One Career Community Vocational Training Center Project of educational institutions under the Office of Non-formal and Informal Education, Kamphaeng Phet Province. The population used in this study were 113 people, including 2 educational administrators, 11 school administrators, and 100 teachers. The research instrument employed for collecting data included the evaluation form No.1, obtained a confidence value of 0.934. There data were analyzed using mean and standard deviation. The research sample consisted of 92 students, selected according to Krejcie and Morgan Table. The research instrument used was the evaluation form No.2, obtained a confidence value of 0.992. The data were analyzed using mean. The second purpose was to find ways to develop the One District, One Career Community Vocational Training Center Project. There were 17 experts in finding project development guidelines. The data were analyzed using frequency and content analysis. The research findings were as follows.

Regarding the results of the evaluation of the One District, One Career Community Vocational Training Center Project of educational institutions under the Office of Non-formal and Informal Education, Kamphaeng Phet Province, overall, it was at a high level. The results of the evaluation according to the criteria were found to meet the evaluation criteria. When considering each aspect, it was found that there were three appropriate aspects. The aspect with the highest mean was the process aspect of the project. It was followed by the input aspect of the project and the output aspect of the project, respectively. Project development guidelines based on the opinions of experts in all three areas could be summarized as follows: 1) As for the input aspect, educational institutions should organize a meeting to provide knowledge about the One District, One Career Community Vocational Training Center Project to teachers and lecturers annually before implementing the project. 2) In terms of the process aspect, school administrators should meet with teachers and personnel for planning and management in order to jointly analyze objectives and project implementation guidelines. 3) For the output aspect, educational institutions should prepare a survey of learning needs from people in the area. Teachers survey learners' readiness and use the information to create learning management plans together with lecturers to be in line with the readiness and needs of the learners to the utmost.

Keywords: Project Evaluation, One District, One Career Community Vocational Training Center Project of Educational, Office of Non-formal and Informal Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดหลักการการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 8 ว่าการจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตโดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและต้องพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง และในมาตรา 15 ระบุว่า การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับ ประชาชน และให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบหรือ การศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใด รูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสาน ระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบเพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3)

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ เป็นหนึ่งในการจัดการศึกษาต่อเนื่องที่สถานศึกษาดำเนินการให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีรูปแบบการจัดฝึกอบรมประชาชน ซึ่งดำเนินการได้ 2 ภารกิจ คือ ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการของสถานศึกษา และดำเนินการตามนโยบายหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานภาครัฐที่เป็นเรื่องเร่งด่วน โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ จึงเป็นโครงการที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน อีกทั้งการพัฒนาอาชีพมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและการดำรงชีพ เพราะอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัว อาชีพก่อให้เกิดสินค้าและการบริการต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อความต้องการของผู้บริโภคทั้งในด้านปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีพและสิ่งอำนวยความสะดวก และที่สำคัญสูงสุดคือการพัฒนางานอาชีพจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศ ทั้งด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561: 5)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมดจำนวน 11 แห่ง มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาในสังกัดขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กระทรวงศึกษาธิการประสงค์ โดยต้องพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม สามารถคิดเป็น และประยุกต์ความรู้ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือการจัดการศึกษาต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชรเป็นหน่วยรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัด (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำแพงเพชร, 2555: 7)

จากสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2564 การดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าเป้าหมายที่ให้ผู้จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม และผู้จบหลักสูตรนำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดีนั้น ยังไม่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในโครงการน้อย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร, 2564: 2) และยังไม่มีการประเมินโครงการที่ครอบคลุมทั้งระบบ มีเพียงการรายงานสรุปโครงการตามรูปแบบเท่านั้น ดังนั้นการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ จึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ เพื่อจะได้ทราบว่าการดำเนินของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการหรือไม่ ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมระดับใด รวมทั้งโครงการเกิดปัญหาหรืออุปสรรคใดในการดำเนินกิจกรรม โดยใช้แนวคิดการประเมินเชิงระบบ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานตามโครงการด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการ และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชรใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

การทบทวนวรรณกรรม

หลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

1. ความสำคัญของการประเมินโครงการ

ปิยมาศ ฉายชูวงศ์ (2560: 15) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการประเมินโครงการ คือ ทำให้ผู้ประเมิน หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจทราบว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีความก้าวหน้าหรือมีปัญหาอุปสรรคมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้การประเมินโครงการยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานให้ผู้ปฏิบัติโครงการได้ตื่นตัวในการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสารสนเทศที่สำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณของผู้บริหาร หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุพิน รอดประพันธ์ (2561: 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ทราบถึงข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการทั้งด้านความสำเร็จ ด้านอุปสรรคการดำเนินงาน และช่วยในการตัดสินใจที่จะดำเนินการต่อไปมากยิ่งขึ้น

สมาลัย บุญรักษา, และญาณภัทร สีหะมงคล (2562: 50) กล่าวว่า การประเมินโครงการ มีประโยชน์หลายประการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ซึ่งไม่เพียงแต่ชี้ให้เห็นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ล่วงหน้าไว้เท่านั้น แต่บ่งชี้ให้เห็นผลกระทบของโครงการที่มีต่อบุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้การประเมินโครงการมีประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อผู้บริหารโครงการที่จะบริหารให้ดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นขยายหรือปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทหรืออาจจะระงับโครงการถ้าจำเป็น

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการจะช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหอันเกิดจากผลกระทบของโครงการ ช่วยในการตรวจสอบคุณภาพของผลงานว่าการปฏิบัติงานตามโครงการนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือ และช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผลกระทบ ซึ่งเป็นข้อมูลบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการทำงาน และเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการวางแผน หรือกำหนดนโยบายของผู้บริหารต่อไป

2. รูปแบบการประเมินโครงการ

2.1 รูปแบบการประเมินโครงการของไทเลอร์ (Tyler. 1989, อ้างถึงใน สุพักตร์ พิบูลย์. 2551: 40-42) ซึ่งได้ยึดเอาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหลักในการประเมิน เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่จัดทำนั้นสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

2.2 รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin. 1969) เป็นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การประเมินระบบ การประเมินการวางแผนโครงการ การประเมินการนำไปใช้ การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ และการประเมินการยอมรับโครงการ

2.3 รูปแบบการประเมินโครงการของไมเคิล สคริฟเวน (Michalr Scriven. 1967, อ้างถึงใน สมคิด พรหมจรรย์. 2552: 56) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายของการประเมิน 2 ประการ คือ การประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผลสรุป

2.4 รูปแบบการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม แดเนียล แอล, และคณะ (Daneil L. Stufflebeam, et.al. 2003, อ้างถึงใน ประภัสสร วงษ์ดี, และคณะ. 2554: 84 - 90) นิยามการประเมินว่าเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการตัดสินใจ โดยประเมินใน 4 ด้าน แก่ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต

2.5 รูปแบบการประเมินโครงการโดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. 2564: 29) ได้อธิบายรูปแบบการประเมินไว้ดังนี้ รูปแบบของวิธีระบบ มีหลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบประกอบด้วย ส่วนประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

2.5.1 ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivations) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์การ

2.5.2 กระบวนการ คือการนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่ หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและการประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าไปสู่กระบวนการทุก กระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.3 ผลผลิต หรือผลลัพธ์ เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัย มาปฏิบัติเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5.4 ผลกระทบเป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่คาดไว้ หรือไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นก็ได้

จันทร์านิ สงวนนาม (2545: 88) อธิบายว่าการวิเคราะห์ระบบเป็นส่วนหนึ่งของวิธีระบบ ที่มุ่งเน้นกระบวนการ มากกว่าผลผลิต หรือผลลัพธ์ โดยมุ่งวิเคราะห์ปัญหา และเป็นกระบวนการประเมินวิธีระบบ การวิเคราะห์ระบบ เป็นขั้นแรก ของการพัฒนาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อให้มีระบบการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ เพราะพัฒนาการคือ การปรับปรุง เพื่อให้สภาพที่มีปัญหาอยู่หมดไป หรือเหลือน้อยลงตามศักยภาพของทรัพยากรและข้อจำกัดที่มีอยู่ให้เกิดความ สมดุลของโครงสร้างและองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบ จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ระบบ สรุปว่าการวิเคราะห์ระบบมี วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลวิธีระบบในเรื่องต่อไปนี้

1. ประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบงาน
2. ประเมินเวลา
3. ประเมินการใช้งบประมาณ
4. ประเมินความถูกต้องของกระบวนการ
5. ประเมินผลผลิตหรือผลงาน

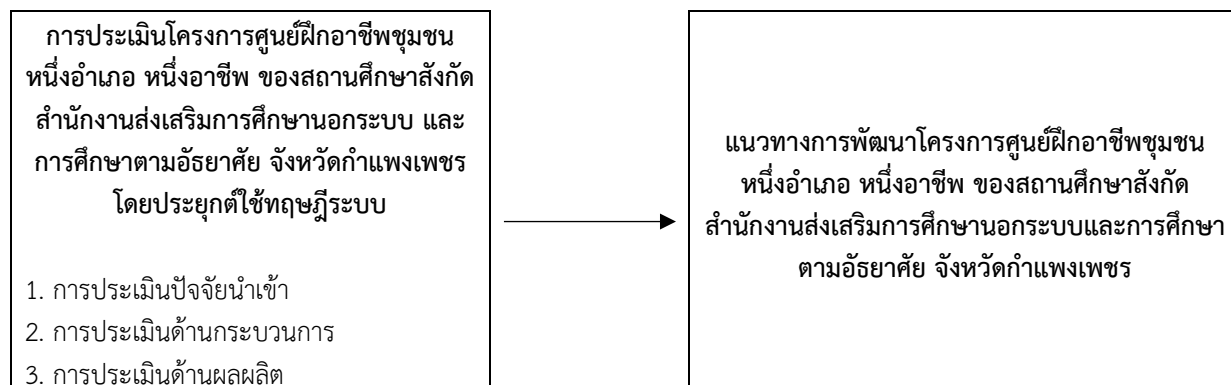
วิธีระบบและการวิเคราะห์ระบบเป็นกระบวนการที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่มีเหตุผลและมุ่งไปที่ กระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนพบว่า การประเมินในแต่ละครั้งหากผู้ใช้รูปแบบการประเมินตามที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้แนวคิดไว้โดยเลือกใช้รูปแบบให้เหมาะสมกับการประเมินตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมินแล้ว จะทำให้ โครงการที่ดำเนินอยู่ได้ข้อมูลครอบคลุมทุกปัญหา ทุกประเด็น ซึ่งจะขึ้นประโยชน์ต่อผู้บริหารตลอดจนผู้ใช้โครงการอย่างยิ่ง

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนได้รับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกด้านการพัฒนาอาชีพ โดยใช้ วิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย ตามความต้องการและความสนใจของประชาชนทุกกลุ่มช่วงวัยโดยเน้นกระบวนการคิดเพื่อ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจึงได้กำหนดเป็นนโยบายโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนางานระดับพื้นฐาน ระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้ให้มีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย สามารถ ให้บริการได้อย่างทั่วถึง (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2561: 11)

จากการศึกษารูปแบบการประเมินพบว่ารูปแบบของการประเมินมีหลายรูปแบบ ในแต่ละรูปแบบ มีหลักการและ จุดเน้นที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับผู้ประเมินจะเลือกใช้รูปแบบการประเมินใดให้เหมาะสมกับโครงการและวัตถุประสงค์ของ โครงการ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ มาใช้ในการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่ง อาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยทำการ ประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตจากการดำเนินโครงการ เพื่อทราบผลการประเมิน และใช้ วางแผนปรับปรุงพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชรต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2565 ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด
- 1.3 ครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 100 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

1.4 ผู้เรียน จำนวน 121 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้เรียนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ประจำปีงบประมาณ 2565 จำนวน 92 คน ซึ่งผู้ศึกษากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกตามอำเภอและคำนวณแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ด้านผลผลิต

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษากรอบแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่วมนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อการตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหาร การศึกษา และด้านการวิจัย ให้มีความถูกต้องและชัดเจน

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่ต้องการประเมิน (Item Objective Congruence : IOC) โดยแบบประเมินฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำแบบประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 ฉบับ จากนั้น นำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งพบว่า ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.934 และฉบับที่ 2 สำหรับผู้เรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.992

6. นำแบบสอบถามการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร และผลที่ได้จากการทดลองใช้ มาเสนอ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อขอเสนอแนะในการปรับเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ และขอความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ขั้นตอนการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บ ข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ส่งให้ประชากรจำนวน 113 ฉบับ และกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 92 ฉบับ ด้วยระบบออนไลน์ และได้รับแบบสอบถามคืน 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อคำถามจนได้แบบสอบถามที่ สมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สถิติที่ใช้ได้แก่การคำนวณหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยวิธีการ ของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินการปฏิบัติงานของโครงการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 เป็นเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 17 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา โดยคัดเลือกจังหวัดที่ประสบความสำเร็จในการจัดฝึกอบรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ จำนวน 4 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา โดยคัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลิตภัณฑ์ กศน. ดีเด่น / พรีเมียม ตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ จำนวน 7 คน
3. พัฒนาชุมชนอำเภอ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไปจำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งได้จากการนำผลการวิจัยที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เกี่ยวกับการประเมินโครงการ มาสังเคราะห์ เรียบเรียง เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษากรอบแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. วิเคราะห์ขอบเขตการศึกษา จากผลการวิจัยที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่ม 2 อันดับ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด แล้วสร้างแบบสัมภาษณ์
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น 1 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบเนื้อหา ภาษา สำนวน ที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหายิ่งขึ้น
5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร
2. นัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำมาแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความสำคัญ เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตาราง ที่ 1 - ตารางที่ 5

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโดยภาพรวมของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	แปลผล	
1	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ	4.24	0.47	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	ด้านกระบวนการของโครงการ	4.32	0.48	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	ด้านผลผลิตของโครงการ	4.22	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม		4.26	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.49$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความเหมาะสม 3 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือ ด้านกระบวนการของโครงการ ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.48$) รองลงมาได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.47$) และด้านผลผลิตของโครงการ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.53$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโดยภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า ของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	แปลผล	
1	ด้านบุคลากรดำเนินงาน	4.43	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	ด้านงบประมาณ	4.36	0.51	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	3.92	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	ด้านสถานที่ดำเนินการ	4.18	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม		4.22	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า ของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.54$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความเหมาะสม 4 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมาก คือด้านบุคลากรดำเนินงาน ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.51$) ด้านสถานที่ดำเนินการ ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.53$) และด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ($\mu = 3.92$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโดยภาพรวมด้านกระบวนการของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	แปลผล	
1	การวางแผนการดำเนินงาน	4.23	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	การดำเนินงาน	4.34	0.50	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	การตรวจสอบผลการดำเนินงาน	4.31	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	การปรับปรุงแก้ไข	4.29	0.55	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม		4.22	0.45	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมด้านกระบวนการของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.45$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความเหมาะสม 4 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือด้านการดำเนินงาน ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.49$) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.55$) และด้านการวางแผนการดำเนินงาน ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.57$) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโดยภาพรวมด้านผลผลิตของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		μ	σ	แปลผล	
1	การดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงาน กศน. กำหนด	4.33	0.50	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	ผู้เรียนได้อาชีพตรงต่อความต้องการ	4.22	0.55	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ถูกต้องตามหลักสูตร	4.24	0.56	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.60	มาก	ผ่านเกณฑ์
5	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาด้านอาชีพ	4.15	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม		4.21	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมด้านผลผลิตของการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.57$) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความเหมาะสม 5 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือ ด้านการดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงาน กศน. กำหนด ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ถูกต้องตามหลักสูตร ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.56$) ด้านผู้เรียนได้อาชีพตรงต่อความต้องการ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.55$) ด้านผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาคือด้านอาชีพ ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.65$) และผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.60$) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

2. ผลการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เรียนโดยภาพรวมด้านผลผลิต โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินด้านผลผลิตของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			ผลการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1	ผู้เรียนได้เรียนอาชีพตรงต่อความต้องการ	4.42	0.45	มาก	ผ่านเกณฑ์
2	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ถูกต้องตามหลักสูตร	4.34	0.46	มาก	ผ่านเกณฑ์
3	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.32	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาคือด้านอาชีพ	4.36	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม		4.36	0.51	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51) ผลการประเมินตามเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร มีความเหมาะสม 4 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือผู้เรียนได้อาชีพตรงต่อความต้องการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.45) รองลงมา ได้แก่ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาคือด้านอาชีพ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.59) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ถูกต้องตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.46) ด้านผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาคือด้านอาชีพ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65) และผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินเป็นรายด้าน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

3. แนวทางพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ ด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการ และด้านผลผลิต (Output) ของโครงการ

3.1 ด้านปัจจัยนำเข้าของการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าผู้บริหารควรมอบหมายงานพัสดุ บริหารจัดการวัสดุให้เป็นไปตามตามระเบียบพัสดุ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารควรสนับสนุนครูในการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้ตรงต่อ ความต้องการ และความจำเป็นของโครงการ

3.2 ด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้บริหารควรจัดประชุมวางแผน และการบริหารจัดการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาได้แก่ผู้บริหารควร สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนร่วมกันพิจารณาการรายงานผลหลังการดำเนินโครงการเพื่อหารูปแบบการรายงานที่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน และระยะเวลาในการรายงานหลังเสร็จสิ้นโครงการ และผู้บริหารควรมอบหมายบุคลากรทุกคนศึกษาข้อสั่งการการ จัดทำโครงการจากหน่วยงานต้นสังกัด

3.3 ด้านผลผลิตของการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า สถานศึกษาควรร่วมมือกัน ประสานให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน รองลงมาได้แก่สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ให้แก่ผู้เรียน เช่น การแนะนำจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และผู้บริหารควรมอบหมายครูให้ติดตามผู้เรียนหลังเรียนจบ เพื่อแนะนำช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม

อภิปรายผล

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่ามีความเหมาะสม และเมื่อ เปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะผู้บริหารและครูมี ความรู้ ความสามารถ ในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากมีการ ดำเนินโครงการเป็นระยะเวลานาน อีกทั้งสำนักงาน กศน. ยังจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้ สถานศึกษาใช้ประกอบการดำเนินโครงการ บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ สถานศึกษามีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการจัดทำโครงการร่วมกันทุกฝ่าย สอดคล้องกับ กุสุมา กรองทิพย์, และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมล (2563) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 พบว่าในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียน ศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความ เหมาะสมในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารและครูให้ความสนใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมใน การดำเนินงานทุกอย่าง และครูมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสม เมื่อ เปรียบเทียบผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์โครงการเป็นอย่างดี อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดมีการสร้างความเข้าใจร่วมกันใน การสร้างการรับรู้นโยบายและการดำเนินโครงการในระดับพื้นที่ ผู้บริหารและครูมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินา เนียมนคร, และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมล (2563) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2 พบว่า ในภาพรวมด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นเพราะโรงเรียนดำเนินงานของ โครงการเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกกิจกรรม และ ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจ และดำเนินงานไปในทิศทางที่วางแผนไว้ และบรรลุวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่ามีความเหมาะสม เมื่อเปรียบเทียบผล การประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งด้านผู้เรียนได้เรียนอาชีพตรงต่อความต้องการมีค่าเฉลี่ย

สูงสุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้าน คือผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการในการออกแบบกิจกรรมยังไม่ชัดเจน โดยไม่มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันในผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องครบทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเซน (Zain, 2012, อ้างอิงใน อำนาจ บุญทรง, 2559) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรายวิชาคณิตศาสตร์ตามทฤษฎีการสร้างสรรคความรู้ (Constructivism) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ได้แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญ (Student-Centered Learning: SCL) ช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือทั้งในและนอกห้องเรียนสูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการหาแนวทางการพัฒนาโดยภาพรวม พบว่าสถานศึกษาควรจัดประชุมเกี่ยวกับโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ แก่ครู และวิทยากร เพื่อสร้างความความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินโครงการร่วมกัน ผู้บริหารควรสนับสนุนครู วิทยากร ให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา การเข้ารับการอบรมในการพัฒนาตนเอง และสถานศึกษาควรร่วมมือกันประสานให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ว่ามีองค์ประกอบหลักที่สำคัญอยู่ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared norms, & values) 2) การมุ่งเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียน (Collective focus on student learning) 3) การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) 4) การชี้แนะการปฏิบัติ (Derivatized practice) 5) การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflective dialogue)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรนำผลการประเมินโครงการนี้ไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะการดำเนินงานใกล้เคียงกัน

1.2 สถานศึกษาควรนำผลการประเมินโครงการนี้ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้วางแผนพัฒนาอาชีพของตนเอง

1.3 งานวิจัยนี้สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ หรือโครงการอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาการประเมินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ โดยใช้รูปแบบการประเมินอื่น ๆ เช่น รูปแบบการประเมินครอนบาช (Cronbach) รูปแบบการประเมินของสเต็ค (Stake)

2.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านผลผลิต ในการดำเนินโครงการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหนึ่งอำเภอ หนึ่งอาชีพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551.

กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

กุสุมา กรองทิพย์, และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล. (2563). การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 40. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 5(10): 1 - 13.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม. (2553). การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประภัสสร วงษ์ดี, และคณะ. (2554). การประเมินโครงการตามแนวของ CIPEIST Model. วารสารครุสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 3(1): 84 - 90.
- ปิยมาศ ฉายชูวงศ์. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มินา เนียมนคร, และภูมิพัฒน์ รักพรหมคล. (2563). การประเมินโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 5(10): 46 - 59.
- ภูมิพัฒน์ รักพรหมคล. (2564). หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. กำแพงเพชร: เกรียงไกรพาณิชย์.
- ยุพิน รอดประพันธ์. (2561). การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิปป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. สืบค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2566, จาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25640617_155221_0130.pdf.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำแพงเพชร. (2555). ประวัติศูนย์การเรียนรู้จังหวัดกำแพงเพชร. ประวัติความเป็นมาของสำนักงาน กศน.จังหวัดกำแพงเพชร.
- _____. (2561). แนวทางการดำเนินงาน การจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561). กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกำแพงเพชร. (2564). สรุปผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. กำแพงเพชร: กู๊ดริช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2551). กลยุทธ์การวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร. นนทบุรี: จตุพรดีไซด์.
- สุมาลัย บุญรักษา, และญาณภัทร สีหะมงคล. (2562). การประเมินโครงการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำนาจ บุญทรง. (2559). กลยุทธ์การสนับสนุนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2: รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- Alkin, M. C. (1969). *Evaluation Theory Development*. New York: Russail Sage Foundation.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and psychological Measurement*. 30(3): 607 - 610.
- Scriven, M. (1967). *The Methodology of Evaluation*. Chicago: Rand McNally.